

**Zdrowych i Wesołych
Świąt Bożego Narodzenia
w gronie Rodziny i Bliskich
oraz**

**Wszelkich Łask Bożych
w Nowym Roku Pańskim 2023**

**Wszystkim Członkom
NSZZ „Solidarność”
Ziemia Radomska**

**oraz
Ich Rodzinom
życzy**

**Zdzisław Maszkiewicz
Przewodniczący Zarządu Regionu
NSZZ „Solidarność” Ziemia Radomska**

Z REGIONU

XXV Posiedzenie Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność” Ziemia Radomska kadencji 2018-2023

Radom 2022-11-15

15 listopada odbyło się kolejne w tym roku posiedzenie Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność” Ziemia Radomska. Zebranie poprowadził przewodniczący ZR Zdzisław Maszkiewicz, który powitał członków ZR i zaprezentował porządek obrad - przyjęty jednogłośnie bez żadnych poprawek. W posiedzeniu wzięła udział przewodnicząca Regionalnej Komisji Rewizyjnej Jadwiga Poźniak, a także Agata Kacprzak i Marcin Mazur z Organizacji Międzyzakładowej Pracowników Oświaty i Wychowania w Jedlińsku.

Wiceprzewodniczący ZR Krzysztof Kośla rozpoczął obrady od przedstawienia decyzji i uchwał z poprzedniego posiedzenia ZR.

Potem przewodniczący Zdzisław Maszkiewicz wręczył Agacie Kacprzak i Marciniowi Mazurowi Medale Komisji Edukacji Narodowej.

Uwaga ważne! Ulga w podatku dochodowym dla związkowców – 500 zł!

Od 1 stycznia 2022r. podatnik może odliczyć ulgę z tytułu składek członkowskich na rzecz związków zawodowych. Odliczeniu podlegają składki członkowskie zapłacone w roku podatkowym na rzecz związku zawodowego do kwoty 500 zł rocznie. W rozliczeniu za 2022 rok podatnik może już z tej ulgi skorzystać.

Jeżeli składki na rzecz związku zawodowego potrącają przez pracodawcę z wynagrodzenia, podatnikowi do udowodnienia wysokości poniesionych na ten cel wydatków wystarczy informacja płatnika zamieszczona w PIT-11.

Jeżeli pracodawca nie potrąca składek członkowskich z wynagrodzenia pracownika-podatnika, podatnik ma obowiązek posiadać dowód (dowody) wpłaty składek członkowskich na rzecz związków zawodowych. Dowód wpłaty musi zawierać co najmniej: dane identyfikujące członka związku zawodowego dokonującego wpłaty, nazwę organizacji związkowej na rzecz której dokonano wpłaty, tytuł i datę wpłaty oraz kwotę wpłaconych składek.

Solidarność

Następnie omówiono stan finalny przygotowań do zaplanowanej na 17 listopada manifestacji „Marsz Godności” w Warszawie.

Kolejnym punktem obrad było wytypowanie pracodawców z naszego regionu do XV edycji ogólnopolskiego konkursu „Pracodawca Przyjazny Pracownikom” (PPP). ZR w głosowaniu zaakceptował następujące kandydatury: Rolno-Spożywczy Rynek Hurtowy S.A. w Radomiu, Publiczna Szkoła Powiatowa w Wierzchowinach, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Lipsku, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Białobrzegach, MPK Radom sp. z o.o., Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Radomiu.

Potem ZR wyrejestrował Organizację Międzyzakładową Pracowników Oświaty i Wychowania w Szydłowcu (przy 2 głosach wstrzymujących).

Dyskutowano też nad przygotowaniem do obchodów 41. rocznicy wprowadzenia stanu wojennego (13 grudnia o godz. 12.00 miały zostać tradycyjnie zapalone znicze oraz złożone kwiaty pod Pomnikiem Radomskiego Czerwca '76 w Radomiu, a o 18.00 członkowie NSZZ „Solidarność” z Pionek mieli spotkać się na mszy św. połączonej z opłatkami).

Kolejnym punktem obrad były też przygotowania do spotkania opłatkowego w siedzibie ZR 20 grudnia. Omawiano też działania związane z wykonaniem tablicy pamiątkowej poświęconej osobie o. Huberta Czumy SJ.

Stanowisko Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” w sprawie wprowadzenia na ekrany polskich kin filmu „Klecha”

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” domaga się natychmiastowego dopuszczenia do rozpowszechniania na ekranach polskich kin filmu fabularnego „Klecha” w reżyserii Jacka Gwizdały.

Przetrzymywanie w swego rodzaju „zamrażarce” dystrybucyjnej filmu opowiadającego o życiu i śmierci Sługi Bożego ks. Romana Kotlarza, Męczennika Radomskiego Czerwca '76, patrona NSZZ „Solidarność” Ziemia Radomska, jest co najmniej nieostojne.

Ks. Roman Kotlarz, zakatowany na śmierć przez funkcjonariuszy SB, tzw. nieznaną sprawców, jest postacią ważną dla „Solidarności”, porównywalną w swoim heroizmie do bł. ks. Jerzego Popiełuszki. To on 25 czerwca 1976 r., w czasie buntu radomskich robotników przeciw komunistycznej władzy, miał odwagę, by publicznie udzielić im błogosławieństwa, a potem w kazaniach upominał się o prześladowanych i katowanych za udział w proteście. Zapłacił za to najwyższą cenę – ofiarę własnego życia. Jego odwaga winna być przykładem dla wszystkich Polaków, dlatego też Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” stanowczo domaga się wprowadzenia na ekrany polskich kin tak ważnego filmu, będącego świadectwem bohaterstwa ks. Kotlarza i jego wkładu w tworzenie polskiej historii. To jest nasze wspólne, polskie dziedzictwo, a naszą wspólną odpowiedzialnością jest pielęgnowanie pamięci o naszych bohaterach narodowych.

Szkolenie społecznych inspektorów pracy

22-23 listopada 2022 r. w sali konferencyjnej Zarządu Regionu odbywało się szkolenie społecznych inspektorów pracy (SIP).

Uczestników szkolenia powitali: wiceprzewodniczący ZR Krzysztof Kośla oraz członkini ZR Beata Sułowska.

Krzysztof Kośla zrobił także wprowadzenie do tematyki szkolenia, zwracając zebranym uwagę na potrzebę podnoszenia wiedzy działaczy związkowych, realizowania uchwał WZD Regionu Ziemia Radomska oraz ważką rolę Społecznej Inspekcji Pracy.

W zajęciach, które pierwszego dnia prowadził dr Józef Witczak (Ośrodek Doradztwa i Nadzoru w zakresie BHP) wzięło udział 25 związkowców „Solidarności” z organizacji związkowych w: przedszkolu nr 23 w Radomiu, SOSW w Radomiu, ZS Samorządowych w Klwowie, MPK Radom, Enea Wytwarzanie (d. Elektrownia Koziencice), Galvo 24 w Radomiu, SWPZZPOZ w Radomiu, Imperial Tobacco w Radomiu, Kingspan Lipsko, Ciepłowni w Szydłowcu, Oświacie w Pionkach, Horteksie Przysucha, RSS w Radomiu, PSP w Przytyku, PSP w Jedlińsku, ZSP w Jedlińsku.

Następnego dnia ci sami słuchacze brali udział w zajęciach prowadzonych przez inspektor Agatę Kot z Państwowej Inspekcji Pracy.

Tematyka szkolenia dotyczyła m.in.: prawnych aspektów działania SIP w zakładach pracy, roli związków zawodowych w sferze nadzoru nad warunkami pracy oraz przy wyborze SIP w zakładach pracy, a także współpracy SIP z Państwową Inspekcją Pracy.

Uczestnicy zajęć otrzymali materiały szkoleniowe, a w przerwach w trakcie szkolenia mogli pokrzepić się w barku kawowym.

Na zakończenie przewodniczący ZR Zdzisław Maszkiewicz wraz z dr. Józefem Witczakiem i inspektor Agatą Kot wręczyli słuchaczom zaświadczenia ukończenia szkolenia. Otrzymują oni również certyfikaty podpisane przez szefa Okręgowego Inspektoratu Pracy na Mazowszu. Zapraszamy serdecznie do udziału w kolejnych szkoleniach organizowanych przez Zarząd Regionu.

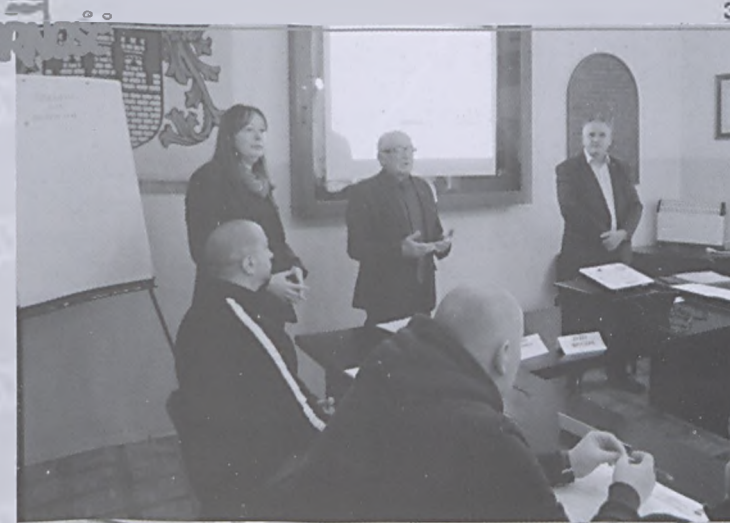
Regionalne obchody 41. rocznicy ogłoszenia stanu wojennego

Radom 2022-12-13

Tradycyjnie w samo południe 13 grudnia delegacja Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność” Ziemia Radomska – przewodniczący ZR Zdzisław Maszkiewicz, wiceprzewodniczący Krzysztof Kośla, wiceprzewodniczący Andrzej Wójcicki, wraz z poczem sztandarowym ZR w składzie: Wiesław Rychter, Marian Byzdra, Jan Król – złożyła wiązanek kwiatów, a także zapaliła znicze pod Pomnikiem Radomskiego Czerwca '76. Pamięć o tamtych wydarzeniach razem z delegacją ZR uczciła delegacja Stowarzyszenia Osób Internowanych i Represjonowanych w Stanie Wojennym na czele z Andrzejem Sobierajem, radomskiego IPN z Danutą Pawlik, Jan Rejczak, a także Tomasz Świtka z NSZZ „Solidarność” Rolników Indywidualnych Ziemia Radomska.

Solidarność

Wspomóżmy budowę hospicjum!

W podradomskim Sołtykowie powstaje stacjonarne hospicjum - Gościniec Królowej Apostołów. To pierwsza tego typu placówka w całym regionie radomskim. Niestety, skończyły się pieniądze na dokończenie budowy. Dotychczasowe starania Wolontariuszy hospicjum u władz miejskich i wojewódzkich o zdobycie dofinansowania spełzły na niczym.

Zarząd Regionu NSZZ „Solidarność” Ziemia Radomska zwraca się do Członków i sympatyków naszego Związku o wsparcie finansowe budowy hospicjum.

NR KONTA
Bank PEKAO SA II o. RADOM

07 1240 3259 1111 0000 3003 1539

BULETYN

BULETYN

Co się zmieni w 2023 r.?

prawo pracy i inne

Od 1 stycznia 2023 r. wzrośnie wynagrodzenie minimalne i będzie wynosiło 3490 zł. Od 1 lipca 2023 r. nastąpi druga podwyżka do 3600 zł. Pracodawcy dwukrotnie będą musieli podnieść wynagrodzenie tym pracownikom, którzy otrzymują płacę minimalną. Dwukrotnie wzrośnie również minimalna stawka godzinowa: od 1 stycznia do 22,80 zł i od 1 lipca do 23,50 zł.

Oprócz płacy minimalnej wzrośnie również wysokość innych świadczeń ustalanych na podstawie wynagrodzenia minimalnego. Między innymi wzrośnie wysokość dodatku za pracę w porze nocnej. Dodatek ten jest ustalany na podstawie wymiaru czasu pracy w danym miesiącu oraz wysokości wynagrodzenia minimalnego, dlatego jego wartość jest zmienna w każdym miesiącu i uzależniona również od płacy minimalnej.

Kwoty wolne od potrąceń w 2023 r.

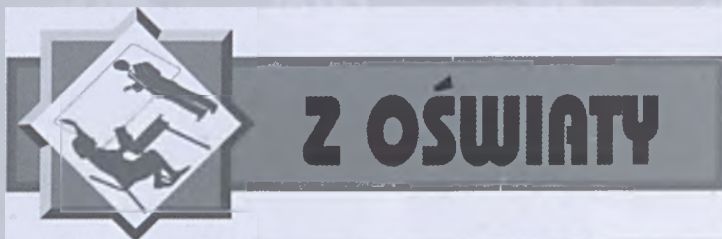
Pracodawcy są obowiązani do dokonywania potrąceń egzekucyjnych i nieegzekucyjnych z wynagrodzenia za pracę. Przy potrąceniu musi być zachowana kwota wolna od potrąceń, która zależy od rodzaju potrącenia i jest ustalana na podstawie wysokości minimalnego wynagrodzenia. W 2023 r. wysokość kwot wolnych od potrąceń ulegnie zmianie dwukrotnie, a to z uwagi na zmianę wynagrodzenia minimalnego od 1 stycznia i od 1 lipca 2023 r.

Czas pracy w 2023 r.

Co do zasady, czas pracy nie może przekraczać 8 godzin na dobę i przeciętnie 40 godzin w przeciętnym pięciodniowym tygodniu pracy w przyjętym okresie rozliczeniowym nieprzekraczającym 4 miesięcy. Co roku wymiar czasu pracy w poszczególnych okresach rozliczeniowych zmienia się z uwagi na układ świąt, dni wolnych oraz liczbę dni w lutym.

Współczynnik ekwiwalentowy w 2023 r.

Współczynnik służący do ustalenia ekwiwalentu za 1 dzień urlopu wypoczynkowego ustala się odrębnie w każdym roku kalendarzowym i stosuje przy obliczaniu ekwiwalentu, do którego pracownik nabył prawo. Również w 2023 r. ulegnie on zmianie i będzie wynosił 20,83.

Z OŚWIATY

Informacje po spotkaniu związków zawodowych z Ministrem Edukacji i Nauki

Prezydium Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”: MEiN nie wykazuje woli do prowadzenia rozmów na temat zmian w systemie finansowania oświaty i wynagradzania nauczycieli, wcześniejszych emerytur oraz warunków pracy nauczyciela

2022-11-30

Podczas spotkania związków zawodowych z przedstawicielami Ministerstwa Edukacji i Nauki, poruszane były kwestie związane z nauczycielskimi świadczeniami kompensacyjnymi. Ministerstwo popiera objęcie świadczeniami nauczycieli będących pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych. Zamierza również poszerzyć katalog nauczycieli pozostających na świadczeniach kompensacyjnych mogących czasowo podjąć pracę w szkołach, w których uczą się dzieci uchodźców z Ukrainy (ustawa o pomocy uchodźcom). W zakresie oceny pracy nauczycieli, resort edukacji rozważyć ma wprowadzenie zmian w rozporządzeniu, polegających na usunięciu punktów i procentów określających stopień spełnienia kryteriów oceny. Spotkanie

BIULETYN

Solidarność

Wyższe diety z tytułu podróży służbowej

Od 1 stycznia 2023 r. wzrośnie dieta z tytułu krajowej podróży służbowej. Od nowego roku będzie wynosiła 45 zł za dobę.

To ważna zmiana, która dotyczy wszystkich pracodawców wysyłających pracowników w podróż służbową. Zgodnie z przepisami kodeksu pracy pracodawcy spoza sfery budżetowej nie mogą ustalać diety za dobę podróży służbowej na obszarze kraju oraz poza granicami kraju w wysokości niższej niż dieta z tytułu podróży służbowej określona dla pracownika zatrudnionego w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej. Wzrośnie również ryczałt za nocleg oraz ryczałt na pokrycie kosztów dojazdów środkami komunikacji miejscowej.

Rozporządzenie zmieniające przewiduje również przepisy przejściowe, które będą miały zastosowanie w przypadku krajowej podróży służbowej rozpoczętej i niezakończony przed 1 stycznia 2023 r.

Zmiany Kodeksu pracy - projekty

Obecnie trwają prace nad dwoma projektami nowelizacji kodeksu pracy. Obydwa projekty dotyczą bardzo ważnych kwestii - pracy zdalnej i kontroli trzeźwości pracowników.

Pierwszy projekt ma uregulować zasady pracy zdalnej w kodeksie pracy. 1 grudnia br. Sejm przyjął ustawę. Ustawa będzie jeszcze przedmiotem prac Senatu. Ustawa określa zasady i warunki pracy zdalnej, które powinny być spełnione i uregulowane w przepisach wewnętrznych organizacji. Określa również zasady wypłacania pracownikom kosztów pracy zdalnej, bhp, ochrony danych osobowych. Przepisy dotyczące pracy zdalnej wejdą w życie dwa miesiące po dniu ogłoszenia w Dzienniku Ustaw.

Ustawa reguluje jeszcze jedną ważną kwestię - badanie trzeźwości pracowników. Te przepisy wejdą w życie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Drugi projekt nowelizacji kodeksu pracy dotyczy wdrożenia do polskiego porządku prawnego dyrektyw unijnych work life balance. Czas na wdrożenie był do początku sierpnia 2022 r. Przygotowany projekt nowelizacji kodeksu pracy wciąż jest jednak jeszcze procedowany, obecnie wymaga akceptacji Rady Ministrów, dopiero wtedy wpłynie do Sejmu. Projekt ten dotyczy zatrudniania pracowników, np. zmian dotyczących umów na okres próbny, wprowadza istotne zmiany w informacji o warunkach zatrudnienia, znacząco zmienia zasady wypowiedzania umów na czas określony, wprowadza również zmiany dotyczące urlopów rodzicielskich i nowe zwolnienia od pracy.

to nie dało możliwości podjęcia poważnych rozmów dotyczących najważniejszych dla nauczycieli spraw: podniesienia wynagrodzeń i przywrócenia art. 88 Karty Nauczyciela (dot. wcześniejszych emerytur). Minister poinformował, iż mimo starań szefów resortu, rząd zaplanował 7,8% „podwyżki” płac nauczycieli, a postulaty związkowe przekaże Premierowi. Odpowiadając Przewodniczącemu Ryszardowi Proksie upominającemu się o przywrócenie art. 88, po raz kolejny przekazał, iż rozmowy na ten temat mogą się toczyć tylko w powiązaniu ze zmianami w pragmatyce zawodu nauczyciela (w tym z podwyższeniem pensum). Przewodniczący R. Proksa podkreślił, że w związku z wprowadzaniem edukacji włączającej do szkół, dochodzi do negatywnych, czasem patologicznych zjawisk, stopniowo obniżających jakość pracy placówek oświatowych, a kolejne szkoły specjalne zagrożone są likwidacją.

Przedstawiciele KSOiW zwrócili również uwagę na brak zapowiedzianych przed dwoma laty prac nad zmianą przepisów dotyczących odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli. Istniejący stan prawny umożliwia wykorzystywanie komisji dyscyplinarnych jako narzędzia opresji niektórych dyrektorów szkół wobec nauczycieli. Minister D. Piątkowski zapowiedział na styczeń kolejne spotkanie zespołu roboczego, który ma zająć się problemem odbiurokratyzowania oświaty. KSOiW po raz kolejny domagała się wydania katalogu dokumentów, które nauczyciel musi obligatoryjnie sporządzać.

Prezydium KSOiW stwierdza, że MEiN nie wykazuje woli do prowadzenia rozmów na temat zmian w systemie finansowania oświaty i wynagradzania nauczycieli, wcześniejszych emerytur oraz warunków pracy nauczyciela. Zapowiedziane przez resort edukacji spotkania mają na celu przeciąganie tych

(cd. na str. 7)

Solidarność

STAN WOJENNY

Stan wojenny

41. ROCZNICA

Przygotowania do wprowadzenia stanu wojennego rozpoczęły się już w październiku 1980 r. Opracowaniem stosownych planów zajął się w wielkiej tajemnicy Komitet Obrony Kraju i działający na jego polecenie Sztab Generalny WP, a także MSW. Prace postępowały w szybkim tempie.

Już 12 listopada 1980 r. gen. Jaruzelski (wówczas jeszcze tylko szef MON) poinformował na posiedzeniu KOK, że „przygotowany został zestaw niezbędnych aktów prawnych dotyczących stanu wojennego”. Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Obrony Narodowej były gotowe do wprowadzenia stanu wojennego już w połowie marca 1981 r., jednak mimo nacisku „przyjaciół” ze wschodu, a także rodzimego betonu partyjnego, z ostateczną decyzją zwlekano jeszcze ponad pół roku.

Bubel prawny

Organem uprawnionym do wprowadzenia stanu wojennego była - zgodnie z konstytucją PRL - Rada Państwa. Możliwość taką przewidywał art. 33 ust. 2 Konstytucji: „Rada Państwa może wprowadzić stan wojenny na części lub całym terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, jeżeli wymaga tego wzgląd na obronność lub bezpieczeństwo państwa. Z tych samych powodów Rada Państwa może ogłosić częściową lub powszechną mobilizację”.

Z możliwością legalnego - z formalnoprawnego punktu widzenia - wprowadzenia stanu wojennego był jednak pewien problem. W ówczesnym ustawodawstwie polskim nie było bowiem (poza wspomnianym zapisem w konstytucji) żadnej regulacji prawnej dotyczącej tzw. stanów nadzwyczajnych. Nie było „ustawy o stanie wojennym” ani „ustawy o stanie wyjątkowym” (to drugie pojęcie nie występowało w ogóle w Konstytucji PRL). Lecz aby wprowadzenie stanu wojennego, a następnie egzekwowanie jego przepisów, mogło mieć choćby pozory legalności, posunięcie takie musiało mieć podstawę prawną o randze ustawy. Konstytucja PRL przewidywała istnienie dwóch rodzajów aktów prawnych o mocy ustawy: ustawy wydawane przez Sejm i dekrety z mocą ustawy (podlegające zatwierdzeniu przez Sejm na najbliższym posiedzeniu) uchwalane przez Radę Państwa. Ta jednak mogła wydawać dekrety wyłącznie w okresach między sesjami Sejmu. Zaś 13 grudnia 1981 r. jesienno - zimowa sesja Sejmu PRL właśnie trwała.

Mimo tego ówczesny przewodniczący Rady prof. Henryk Jabłoński już po północy 13 grudnia 1981 r. wystosował do wszystkich członków Rady Państwa pismo następującej treści:

„Zwołuje się posiedzenie sesji nadzwyczajnej Rady dnia 13 grudnia 1981 o godz. 01.00...”.

Powiadomieni o nadzwyczajnej sesji członkowie Rady Państwa zostali przewiezieni wojskowymi samochodami do siedziby przewodniczącego Rady - Belwederu. W niewielkim pałacyku było pełno wojskowych. Byli to - o czym nie wszyscy obecni początkowo wiedzieli - wszyscy członkowie Wojskowej Rady Ocalenia Narodowego - nie przewidzianego żadnym prawem organu, który pod wodzą gen. Jaruzelskiego ukonstytuował się tej właśnie nocy.

Po otwarciu posiedzenia przez prof. Jabłońskiego głos zabrał najwyższą rangą z obecnych na sali wojskowych - wiceminister obrony narodowej, gen. Tadeusz Tuczapski. W stanowczych słowach stwierdził on, że w zaistniałej sytuacji odpowiedzialność za kraj przejmuje wojsko, zaś Rada Państwa musi wprowadzić stan wojenny. Jego twierdzenia nie wywołały dyskusji. Spośród 14 obecnych na posiedzeniu członków Rady Państwa pod dekretem o stanie wojennym i decyzją o wprowadzeniu stanu wojennego nie podpisał się tylko

jeden - przewodniczący stowarzyszenia PAX, Ryszard Reif (odwołany niedługo później ze składu Rady).

Aresztowania

Gdy odbywało się posiedzenie Rady Państwa, stan wojenny w praktyce już trwał. Jeszcze przed północą do mieszkań wytypowanych wcześniej osób - najczęściej członków „Solidarności” - wkroczyli funkcjonariusze SB i milicji. Dokładna liczba zatrzymanych w nocy z 12 na 13 grudnia 1981 r. nie jest znana, lecz według wszelkiego prawdopodobieństwa przekroczyła ona 10 000 ludzi. Większość z nich umieszczona została w ośrodkach internowania.

Miliony Polaków dowiedziały się o wprowadzeniu stanu wojennego

dopiero o godz. 6 rano, kiedy to radio i telewizja zaczęły transmitować przemówienie gen. Wojciecha Jaruzelskiego. I Sekretarz PZPR, a zarazem szef rządu i minister obrony narodowej przedstawił sytuację kraju w czarnych barwach.

„Ojczyzna nasza znalazła się nad przepaścią” - mówił generał i uzasadniał: „Padają wezwania do fizycznej rozprawy z czerwonymi, z ludźmi o odmiennych poglądach. Mnożą się wypadki terroru, pogróżek i samosądów moralnych, a także bezpośredniej przemocy. Szeroko rozlewa się po kraju fala zuchwałych przestępstw, napaść i włamań. Rosną milionowe fortuny rekinów podziemia gospodarczego. Chaos i demoralizacja przybrały rozmiary klęski”.

Odpowiedzialnymi za taki stan kraju mieli być, według Jaruzelskiego, przywódcy „Solidarności”.

Spoleczeństwo bezprawne

Stan wojenny spowodował drastyczną redukcję - i tak niewielkich - swobód obywatelskich, jakimi cieszyli się mieszkańcy PRL. Z umieszczonych w miejscach publicznych afiszy Po-

(cd. na str. 6)

BIULETYN

41. ROCZNICA

(cd. ze str. 5)

lacy dowiedzieli się m.in. że: „Zakazane zostało zwoływanie i odbywanie wszelkiego rodzaju zgromadzeń, pochodów i manifestacji, a także organizowanie i przeprowadzanie zbiórek publicznych oraz imprez artystycznych, rozrywkowych i sportowych bez uprzedniego uzyskania zezwolenia właściwego terenowego organu administracji państwowej, z wyjątkiem nabożeństw i obrzędów religijnych odbywających się w obrębie kościołów, kaplic i innych miejsc przeznaczonych wyłącznie do tego celu;

Zakazane zostało rozpowszechnianie wszelkiego rodzaju wydawnictw, publikacji i informacji każdym sposobem, publiczne wykonywanie utworów artystycznych oraz użytkowanie urządzeń poligraficznych bez uzyskania zgody właściwego organu;

Zawieszono zostało prawo pracowników do organizowania i przeprowadzania wszelkiego rodzaju strajków i akcji protestacyjnych.”

Represyjny potencjał prawodawstwa stanu wojennego był wręcz niezwykły. Dość wspomnieć, że przy uwzględnieniu możliwości zastosowania tzw. trybu doraźnego, najwyższy wymiar kary groził za ponad 80 przestępstw. W trybie tym sąd - bez względu na ustawowe zagrożenie danego przestępstwa - nie mógł wymierzyć kary niższej, niż 3 lata więzienia, zaś w przypadku, gdy górna granica „normalnego” wymiaru kary za dane przestępstwo wynosiła 8 lub więcej lat pozbawienia wolności, mógł wymierzyć nawet karę śmierci bez prawa do apelacji!

Internowania i ograniczenia

Najbardziej powszechną formą represji wobec działaczy opozycji było umieszczenie w ośrodku dla internowanych. Ośrodki te utworzone były najczęściej w aresztach i więzieniach, zaś przebywający w nich poddani zostali tym samym regulom, co tymczasowo aresztowani. Decyzje o internowaniu podejmowali komendanci wojewódzcy MO, a od stosownego postanowienia nie przysługiwało odwołanie.

Według oficjalnych danych przez „internaty” przeszło 10 131 osób.

Lecz stan wojenny dotknął - choć może nie w tak drastyczny sposób - nie tylko tych, którzy trafili do „internatów” czy więzień. I tak np. w pierwszych miesiącach stanu wojennego obywatele nie mogli opuszczać miejsca stałego zamieszkania bez zezwolenia terenowego organu administracji państwowej. Wydawana przez lokalnego urzędnika decyzja była ostateczna - tzn. jeśli urzędnik uznał, że dana osoba nie musi jechać - to osoba po prostu nie miała prawa opuścić swojej miejscowości.

Innym drastycznym posunięciem władz stanu wojennego było całkowite przerwanie łączności telefonicznej. Skutkiem tego posunięcia było nie tylko utrudnienie szeregu międzyludzkich kontaktów. W istocie rzeczy, do liczby śmiertelnych ofiar stanu wojennego należałoby doliczyć tych, którzy zmarli

dlatego, że nie można było wezwać do nich pogotowia. Ile było takich przypadków - do dziś nie wiadomo.

Jawnej cenzurze podlegała korespondencja.. Przez kilka pierwszych miesięcy stanu wojennego (do maja 1982 r.) obowiązywała też tzw. godzina milicyjna (początkowo od 22:00 do 6:00, później od 23:00 do 5:00). Każdy (z wyjątkiem funkcjonariuszy odpowiednich służb, lub osób pracujących na nocną zmianę) przebywający w czasie „godziny milicyjnej” w miejscu publicznym narażał się na zatrzymanie i postawienie przed kolegium do spraw wykroczeń,

które mogło go w trybie przyspieszonym skazać na karę do miesiąca aresztu.

Kilkaset największych przedsiębiorstw - PKP, wszystkie kopalnie, huty, cały transport, telekomunikacja, porty, a także 129 największych zakładów przemysłowych zostało zmilitaryzowanych. Ich pracownicy zostali poddani rygorom obowiązującym żołnierzy w czasie wojny. Odmowa wykonania polecenia służbowego w przedsiębiorstwie objętym militaryzacją mogła - jak już zostało wspomniane - zakończyć się nawet karą śmierci.

Istotnym posunięciem władz stanu wojennego było zawieszenie działalności całego szeregu legalnych uprzednio (i nawet

niekoniecznie wyraźnie opozycyjnych) organizacji.

12 grudnia 1982 r. gen. Jaruzelski poinformował w telewizyjnym wystąpieniu, że zdaniem Wojskowej Rady Ocalenia Narodowego zaistniały warunki do zawieszenia stanu wojennego. 19 grudnia Rada Państwa podjęła decyzję o zawieszeniu stanu wojennego z dniem 31 grudnia 1982 r. Zwolniono wówczas 1, 5 tys. przebywających jeszcze w ośrodkach odosobnienia internowanych, ale w więzieniach pozostało drugie tyle osób. Było wśród nich 11 czołowych działaczy „Solidarności” i KOR - u, którym władze PRL zmieniły status z internowanych na tymczasowo aresztowanych. Ludzie ci mieli stanąć przed sądem za podjęcie działań zmierzających do obalenia przemocą ustroju państwa.

Zniesienie bez znoszenia

Formalne zniesienie stanu wojennego nastąpiło 22 lipca 1983 r. Nie oznaczało ono jednak w żadnym stopniu zmiany kursu władz wobec opozycji. Znaczna część represyjnych przepisów, które pojawiły się wraz ze stanem wojennym, pozostała w mocy. Co więcej, szczególnie represyjne ustawodawstwo zostało uchwalone w momencie uchylecia stanu wojennego. Klasycznym przykładem prawodawstwa z okresu po stanie wojennym był m.in. niezwykle pomysłowo opracowany art. 282a kodeksu karnego:

„Kto podejmuje działanie w celu wywołania niepokoju publicznego lub rozruchów, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3. Tej samej karze podlega, kto organizuje lub kieruje akcją protestacyjną prowadzoną wbrew przepisom prawa”.

Pod tak skonstruowany paragraf można było podciągnąć wszelkie przejawy działalności opozycyjnej. Okres ostrych represji władz wobec opozycji trwał (z różnym nasileniem) do 1986 r.

(ppp)

Z OŚWIATY

(cd. ze str. 4)

zaniechań aż do wyborów parlamentarnych, pod pozorem prowadzenia rozmów ze związkami zawodowymi.

Rzecznik Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ Solidarność Monika Ćwiklińska powiedziała PAP po spotkaniu - Z dzisiejszego spotkania wynika to, że możemy się zajmować jakimiś szczegółami dotyczącymi np. drobnych zmian w ustawie o świadczeniach kompensacyjnych dla nauczycieli itp. natomiast póki co nie ma woli, bo to widać, że strony rządu merytorycznej, konkretnej rozmowy o systemie wynagradzania nauczycieli, z którym borykamy się od lat. Rzecznik przypomniała, że w 2019 r. „Solidarność” podpisała z rządem porozumienie w tej kwestii, wedle którego od 1 stycznia 2020 r. miał obowiązywać nowy system. - Jak widzimy, zbliżamy się do 2023 r. i nie mamy nic. Nie mamy pomysłu, nie mamy przede wszystkim woli ze strony rządzących, żeby dotrzymać tego porozumienia i cokolwiek rozpocząć - jakieś prace w tym kierunku - oceniła. - My jesteśmy tym bardzo zawiedzeni, rozczarowani. Uważamy, że zostaliśmy w ten sposób oszukani.

Ćwiklińska powiedziała, że na spotkaniu były „konkrety”, ale w bardzo marginalnych dla Solidarności sprawach. - A w sprawach najważniejszych - nie mamy nic. Obawiam się, że tak, jak to się działo w ubiegłych latach od chwili podpisania porozumienia jest to przeciąganie, gra na czas, aby do następnych wyborów - zakończyła.

NASZE PRAWO

Spór zbiorowy

Spór zbiorowy to ustawowo definiowane narzędzie, z którego w szczególnych sytuacjach korzystają organizacje związkowe w celu poprawy zbiorowych praw i interesów pracowniczych. Z reguły wszelkie sporne kwestie na płaszczyźnie pracodawca-organizacje związkowe są rozwiązywane w ramach dobrze pojmowanego dialogu z pominięciem stosowania instytucji nadzwyczajnych, do których należy spór zbiorowy, ze strajkiem włącznie. Codziennosc dostarcza wiele przykładów świadczących o pozytywnych rezultatach poszukiwanych w drodze dialogu, którego nigdy nie można pomijać, nawet w sytuacjach trudnych. Oczywiście są granice, których strony w dialogu dla dobra pracowników przekraczać nie mogą. Przy braku oczekiwanych rezultatów organizacje związkowe sięgają po spór zbiorowy. Procedury prowadzenia każdego sporu zbiorowego są ściśle określone w ustawie z dnia 23 maja 1991 roku o rozwiązywaniu sporów zbiorowych, w której zawarte są nie tylko prawa, ale także obowiązki stron sporu zbiorowego. Inicjatorem sporu zbiorowego jest zawsze organizacja związkowa, co oznacza, że żadne inne przedstawicielstwo pracowników nie jest uprawnione w tej kwestii. Przed podjęciem decyzji o postawieniu pracodawcy precyzyjnie określonych żądań z obowiązkiem ich zrealizowania wskazane są możliwie szerokie konsultacje z pracownikami, dla określenia ich oczekiwań i istniejących problemów. Następnym zadaniem jest ustalenie przez komisje zakładowe (międzyzakładowe) katalogu żądań kierowanych do pracodawcy, które muszą odpowiadać obszarom wymienionym w artykule 1 cytowanej ustawy. Kolejny etap to przygotowanie zespołu negocjacyjnego powołanego uchwałą z koniecznymi pełno-

mocnictwami. Jest możliwe, aby w tego rodzaju grupie negocjacyjnej znalazł się doradca z zewnątrz. Zawsze należy pamiętać, że prowadzenie sporu zależy od wysokiej mobilizacji pracowników na wypadek, gdyby okazało się, że trzeba sięgnąć w sporze zbiorowym po strajk, jako środek ostateczny. Bez solidarnej postawy pracowników w strajku słabną szansę na końcowy sukces. Tak więc pracownicy bezwzględnie winni posiadać bieżące informacje zarówno w przedmiocie postawionych żądań pracowników jak i przebiegu prowadzonych rokowań. Tu możliwe są różne rozstrzygnięcia. Dla przykładu, jest możliwe, że pracodawca dobrze przygotowany jest gotów zaakceptować żądania organizacji związkowej już w pierwszej rundzie rokowań proponując minimalne korekty. Wówczas zawarte porozumienie będące źródłem prawa zakładowego kończy spór, którego wygranymi są zarówno pracodawca jak i organizacje związkowe, a szczególnie pracownicy. Bywają sytuacje, gdzie wzajemny upór, brak szczegółowych danych nie pozwala na oczekiwane rozstrzygnięcia z etapem mediacyjnym włącznie. Pozostaje wówczas środek ostateczny.

Warto pamiętać, że odpowiedzialność za realizację sporu w zakładzie pracy ze strony związkowej ponosi władza wykonawcza (komisja zakładowa) a nie zespół związkowych negocjatorów.

Organizacja związkowa w procesie tworzenia prawa

Wedle art. 19 ust.1 Ustawy z dnia 23 maja 1991 roku o związkach zawodowych organizacja związkowa reprezentatywna w rozumieniu Ustawy, w Radzie Dialogu Społecznego ma prawo opiniowania założeń i projektów aktów prawnych w zakresie objętym zadaniami związków zawodowych, z wyłączeniem ustawy budżetowej. Tego rodzaju uprawnienia przysługują organizacjom związkowym w relacji z samorządem terytorialnym. W przypadku rozbieżności stanowisk organizacja związkowa może przedstawić swoją opinię na posiedzeniu właściwej komisji sejmowej, senackiej lub samorządu terytorialnego. W procesie tworzenia prawa przysługuje organizacjom związkowym możliwość publicznego wyrażania opinii w środkach masowego przekazu. Z kolei w świetle Ustawy kodeks pracy art. 1042 §1 regulamin pracy (będący zakładowym źródłem prawa pracy) ustala pracodawca w uzgodnieniu z zakładową organizacją związkową. W przypadku niezgodnienia treści regulaminu pracy z zakładową organizacją związkową w ustalonym przez strony terminie, a także przy braku organizacji związkowej, regulamin pracy ustala pracodawca. Ta istotna prerogatywa związkowa w tworzeniu wewnątrzzakładowego prawa pracy wymaga solidnego przygotowania negocjacyjnego, dialogu z pracownikami i znajomości istniejących zagrożeń w środowisku pracy aby móc poprzez zapisy regulaminowe maksymalnie korzystnie dla pracowników postawić w negocjacjach najlepsze warianty. To samo dotyczy regulaminów wynagradzania (art.771§12 i §4).

Z kolei dział jedenasty wymienionej ustawy - układy zbiorowe pracy, określa status organizacji związkowych i procedury prowadzenia rokowań związanych zarówno z poziomem ponadzakładowym jak i zakładowym. Układy zbiorowe pracy zawsze zawierane są z udziałem organizacji związkowej, mającej istotny wpływ na ustalenia układowe, w skutkach zawierające korzystniejsze regulacje w porównaniu z przepisami ustawowymi. Uzgodnieniu w trybie rokowań z organizacjami związkowymi podlega zakładowy regulamin wykorzystania funduszu świadczeń socjalnych w tym podział środków z tego funduszu na poszczególne cele i rodzaje działalności (art.27 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 roku o związkach zawodowych). Warto nadmienić, że każdorazowe przyznawanie świadczeń z tego funduszu jest dokonywane w uzgodnieniu z zakładową organizacją związkową. Organizacja związkowa będąca stroną sporu zbiorowego z chwilą zawarcia porozumienia jest autorem kolejnego ważnego dokumentu będącego w obiegu prawnym zakładu pracy, na który pracownicy mogą i powinni się powoływać w procesie sądowego lub arbitrażowego dochodzenia swoich praw.

Wspomniane akty prawa podlegają procesom nowelizacyjnym, bezwzględnie z czynnym udziałem organizacji związkowych.

MASAKRA NA WYBRZEŻU

Grudzień 1970 – kalendarium tragedii

Prolog: 12 grudnia 1970 r.: Rada Ministrów podjęła decyzję o podwyżce cen; zdrożały m. in. mięso o 18 proc., mąka o 17 proc., cegły o 37 proc. Podwyżki te miały stanowić pierwszy etap tzw. reformy gospodarczej opartej na bodźcach ekonomicznych, powiązaniu zarobków z efektywnością i wydajnością.

13 grudnia 1970 r.: uchwałę Rady Ministrów o „zmianie cen detalicznych” ogłoszono w radio, tv i prasie; odbyły się zebrania partyjne w wielkich zakładach, na których odczytano list Biura Politycznego KC, mający wyjaśnić konieczność wprowadzenia podwyżek; podczas uroczystości rocznicowych z okazji pięćdziesięciolecia diecezji łódzkiej, sufragan opolski bp Wacław Wycisk komentował w Piotrkowie Trybunalskim wprowadzone podwyżki prześmiewczym apelem, by dzieci miały różańce, gdyż... one „na pewno nie podróżowały”; w Stoczni Gdańskiej robotnicy z nocnej zmiany nie podjęli pracy;

14 grudnia 1970 r.: obradowało VI plenum KC PZPR poświęcone m.in. sytuacji ekonomicznej kraju; w Stoczni Gdańskiej robotnicy zebraли się przed budynkiem dyrekcji, żądając cofnięcia podwyżek; ok. 3 tys. udało się następnie pod siedzibę Komitetu Wojewódzkiego PZPR (I sekretarzem był Alojzy Karkoszka); pierwsze zamieszki na ulicach; pierwsze starcia z MO; spalono drukarnię; Trójmiasto i nieco później Szczecin objęto blokadą telekomunikacyjną; wieczorem udali się na Wybrzeże przedstawiciele centralnych władz partyjno-rządowych – Zenon Kliszko, Ignacy Loga-Sowiński, Stanisław Kociołek.

15 grudnia 1970 r.: do strajku przystąpiła Stocznia im. Komuny Paryskiej w Gdyni, wyłoniono komitet strajkowy; akcja strajkowa dotarła do Elbląga; nie podjęli pracy robotnicy w Stoczni Gdańskiej; do strajku przyłączyły się kolejne gdańskie zakłady – Port Północny i Stocznia Remontowa; powołano Międzyzakładowy Komitet Strajkowy, na czele którego stanął E. Finisz; nasiliły się zamieszki uliczne, ok. 10 tys. tłum zebrał się pod gmachem KW PZPR, który podpalamo; manifestowano przed budynkami Komendy Miejskiej MO i prezydium MRN; milicja i wojsko użyły broni; w wieczornym wystąpieniu telewizyjnym wicepremier Stanisław Kociołek poinformował o 5 ofiarach śmiertelnych;

16 grudnia 1970 r.: demonstracje w Słupsku i Elblągu; na ulice Trójmiasta skierowano 25 tys. żołnierzy oraz 1300 czołgów i transporterów opancerzonych; wojsko obsadziło główne drogi i budynki w Trójmieście; do grupy demonstrantów, którzy wyszli poza teren Stoczni Gdyni oddano salwę; zginęły dwie osoby; wprowadzono godzinę milicyjną; w wieczornym

wystąpieniu telewizyjnym wicepremier Kociołek wezwał robotników, aby następnego dnia powrócili do pracy;

17 grudnia 1970 r.: w prasie centralnej podano pierwsze informacje o zajściach na Wybrzeżu. Wspomniano o 6 zabitych; Gdynia: od wczesnych godzin rannych przez dworcowe megafony, już od Redłowa, i od godz. 5.15 przez gigantofon wojskowy o bardzo dużej mocy nadawano komunikat, iż stocznia jest zamknięta, ale nikt wcześniej nie wysiadł i na stacji Gdynia-Stocznia rósł tłum. Blokadę wojskową rozmieszczono w odległości ok. kilometra od bramy Stoczni im. Komuny Paryskiej. Wzmacniało ją 140 kursantów z SPMO w Słupsku pod dowództwem ppłk. St. Losiaka.

Do napierających na pierwsze szeregi sił blokujących, wyszedł przed stanowisko ogniowe dowódca 32. ppłk Wł. Łomot i dowódca 3. Batalionu tego pułku kpt. Zd. Wardak, apelując o cofnięcie się oraz ostrzegając przed użyciem broni przez wojsko.

O godz. 5.50 ppłk Łomot wydał rozkaz oddania strzału z armaty czołowej w powietrze. Wobec nadal niebezpiecznego napierającego tłumy, padł rozkaz kolejny: – Strzelać w górę z karabinów maszynowych oraz broni strzeleckiej w powietrze; trzeci rozkaz brzmiał: – Salwą zaporową w bruk; pociski trafiły w ludzi rykoszetem, zbierając

krwawe żniwo. Helikopterów, z których w rejonie wiaduktu na przystanku Gdynia-Stocznia zrzucano petardy i gazy łzawiące, użyto po raz pierwszy o godz. 6.35.

Uwaga: dopiero o godz. 6.05 zdecydowano w porozumieniu z Bejmem, by pociągi z Gdańska kończyły bieg w Gdyni. Dopiero o godz. 6.45 zatrzymano na stacji Gdynia-Chylonia kolejki dojazdowe od strony Wejherowa. Dopiero o godz. 7.08 Bejm nakazał, by pociągi z Gdańska kończyły trasę w Sopocie. Dopiero po 8.00 zwracano po-

ciągi już we Wrzeszczu.

Dwadzieścia lat po Grudniu 1970 Jerzy Eisler pisał:

„17 grudnia w Gdyni system dowodzenia wojskiem, od samego początku niejasny i niejednorodny, uległ dalszemu skomplikowaniu. Oto bowiem w dowództwie MW znajdowały się rozwinięte: część stanowiska dowodzenia gen. Korczyńskiego, który o godz. 9.00 objął dowodzenie całością sił porządkowych w Gdyni, wysunięte stanowisko dowodzenia gen. Antosa, który dotarł tam helikopterem o 6.58 i do przybycia gen. Korczyńskiego dowodził całością sił używanych w mieście, wysunięte stanowisko dowodzenia KW MO i SB w Gdańsku oraz część stanowiska dowodzenia KM MO w Gdyni, którymi kierował przybyły przed godziną 8 gen. Szlachcic.

Nie można przy tym zapominać, że w tym samym czasie na tym terenie działał także dowódca MW wiceadmirał Janczyszyn. Wszyscy ci ludzie wydawali rozkazy, które nierzadko były wzajemnie sprzeczne. A gdy się jeszcze doda dyrektywy płynące z Warszawy od Gomułki i Cyrankiewicza, ale również od Moczara i Jaruzelskiego oraz decyzje podejmowane w Trój-

(cd. na str. 9)

mieście przez Kliszkę, Kociołka i innych działaczy, w tym i lokalnych (np. Karkoszkę) oraz rozkazy wydawane przez działającego na tym terenie gen. Choche, to obraz chaosu decyzyjnego będzie jeszcze pełniejszy. (...)

Nadal nie wiadomo, na ile chaos ten był spontaniczny i wynikał ze skrajnego napięcia, błędnego odczytania istoty robotniczych protestów, niekompetencji i braku wyobraźni, na ile zaś był efektem świadomej manipulacji informacjami i konsekwencją kroków podejmowanych przez tych działaczy, dla których opanowanie gwałtownie rozwijającej się rewolty stało się sprawą drugorzędą. (...)

Jak widać, niektórzy „polscy towarzysze” (niestety nie wiadomo, którzy) bardzo starali się wówczas, by przekazano do Moskwy jak najczarniejszy obraz wydarzeń, nawet za cenę podawania nieprawdziwych informacji”.

Szczecin – utworzono Międzyzakładowy Komitet Strajkowy (przew. M. Dopierała); na ulicę wyszli pracownicy stoczni szczecińskiej, nasiliły się zamieszki uliczne; podpalono gmach KW PZPR i spalono dom I sekretarza KW PZPR Walaszka; podjęto próbę zdobycia budynku Komendy Wojewódzkiej MO; do miasta wkroczyło wojsko, użyto śmigłowców; padły strzały; byli zabici i ranni; do zamieszek na mniejszą skalę doszło w Krakowie i Wałbrzychu; strajki wybuchły w niektórych zakładach w Warszawie, Wrocławiu, Nysie, Białymstoku i Oświęcimiu; wieczorem ogłoszono uchwałę Rady Ministrów zobowiązującą „organy MO, służby bezpieczeństwa i inne współpracujące z nimi organy do podjęcia wszelkich dostępnych prawnie środków przymusu, włącznie z użyciem broni, przeciwko osobom dopuszczającym się gwałtownych zamachów na życie i

Państwowa Inspekcja Pracy podsumowała I półrocze 2022 r.

W I półroczu br. znacząco wzrosła liczba kontroli Państwowej Inspekcji Pracy w obszarze legalności zatrudnienia. Przeprowadzono ich w sumie ok. 15 tys., sprawdzając legalność zatrudnienia w odniesieniu do nieco ponad 17 tys. zagranicznych i blisko 120 tys. polskich pracowników. – Skala nieprawidłowości utrzymuje się na porównywalnym poziomie, co w poprzednich latach – mówi Dariusz Górski z Głównego Inspektoratu Pracy. Jak ocenia, powodem są m.in. zbyt niskie kary, bo wiele firm ma je wkalkulowane w swój model biznesowy. Na razie nie pomogła także zmiana przepisów, które gwarantują zgłaszającemu nieprawidłowości pracownikowi brak poniesienia konsekwencji.

W ubiegłym roku Państwowa Inspekcja Pracy przeprowadziła ponad 54 tys. kontroli, z których 11,5 tys. dotyczyło legalności zatrudnienia obywateli polskich i cudzoziemców. Prawie połowa z nich skończyła się stwierdzeniem nieprawidłowości. Dane za I półrocze br. pokazują natomiast, że liczba kontroli w tym obszarze znacząco wzrosła. Między styczniem a czerwcem br. inspektorzy pracy przeprowadzili w sumie ok. 15 tys. kontroli, z których 10 tys. dotyczyło legalności zatrudnienia i innej pracy zarobkowej obywateli polskich, a 5 tys. – cudzoziemców. Duża różnica między tym a ubiegłym rokiem wynika głównie z covidowych restrykcji obowiązujących w I półroczu 2021 roku. Jak wynika ze wstępnych danych udostępnionych przez PIP, w I półroczu br. przeanalizowano rodzaj i warunki zawartej umowy w stosunku do 50,2 tys. polskich pracowników. Okazało się, że 610 osób umowy nie miało w ogóle, a w ponad 890 przypadkach stwierdzono w tym zakresie uchybienia. Zgłoszenie do ubezpieczonych społecznych zbadano w stosunku do 48,7 tys. pracowników i 13,7 tys. zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych. Niedopełnienie tego obowiązku stwierdzono odpowiednio w 476 oraz 445 przypadkach. Tutaj dużo wyższa okazała się jednak liczba uchybień, PIP stwierdził ich w sumie 6,8 tys. (5,3 tys. w stosunku do pracowników i 1,5 tys. uchybień w stosunku do zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych). W ostatnim aspekcie – czyli w zakresie zawiadomienia przez bezrobotnego urzędu pracy o podjęciu zatrudnienia – inspektorzy skontrolowali prawie 5,3 tys. osób, z których 97 w ogóle nie dopełniło tego obowiązku, a uchybienia stwierdzono w 64 przypadkach.

Inspektorzy pracy przeprowadzili w I półroczu br. również ok. 5 tys. kontroli i sprawdzili legalność powierzenia pracy ponad 17,1

zdrowie obywateli, grabieży i niszczenia mienia oraz urządzeń publicznych”; przez radio nadano przemówienie pre-

miera Cyrankiewicza;

18 grudnia 1970 r.: strajki w zakładach Trójmiasta i Szczecina; krwawe starcia pod Komitetem Miejskim w Elblągu;

19 grudnia 1970 r.: zebrało się Biuro Polityczne KC PZPR bez udziału osadzonego w areszcie domowym Władysława Gomułki;

20 grudnia 1970 r.: obrady VII plenum KC PZPR, na którym z Biura Politycznego usunięto Jaszczuka, Kliszkę, Spychalskiego i Strzeleckiego oraz Władysława Gomułkę; pierwszym sekretarzem KC PZPR został Edward Gierek;

21 grudnia 1970 r.: opublikowano komunikat o stanie zdrowia Gomułki, stwierdzający „zaburzenia w układzie krążenia, powodujące przemijające zakłócenia sprawności widzenia”;

22 grudnia 1970 r.: podpisano w Szczecinie porozumienie, w którym reprezentanci władz zobowiązali się m. in. do wycofania podwyżek i ukarania winnych za spowodowanie ofiar;

23 grudnia 1970 r.: na posiedzeniu Sejmu Marian Spychalski przestał być przewodniczącym Rady Państwa; Józef Cyrankiewicz został Przewodniczącym Rady Państwa a przestał być premierem, którym został Piotr Jaroszewicz;

Bilans Grudnia 1970 r.:

Zginęło na Wybrzeżu w grudniu 1970 r. według oficjalnych źródeł 45 osób, wśród których byli robotnicy oraz 1 żołnierz i 2 milicjantów. Rannych zostało 1 165 osób. Na czele Ministerstwa Obrony Narodowej stał w grudniu 1970 roku gen. armii Wojciech Jaruzelski.

WYBRALIŚMY SIĘ

W Regionie Ziemia Radomska odbyły się już pierwsze wybory w organizacjach zakładowych i międzyzakładowych:

1. w Organizacji Zakładowej w Nadleśnictwie Kozienice w Pionkach. Przewodniczącym został wybrany Paweł Wójcik.
2. w Organizacji Międzyzakładowej Raffil i ZNTK w Radomiu. Przewodniczącą została Barbara Kiełbiowska, a wiceprzewodniczącym Paweł Karasiński.
3. w Organizacji Zakładowej w Rolno-Spożywczym Rynku Hurtowym S.A. w Radomiu. Przewodniczącym został Robert Stanisławek.
4. w Organizacji Zakładowej w MOSiR w Radomiu. Przewodniczącym został wybrany Krzysztof Hajduk.
5. w Organizacji Zakładowej w PSP Kozienice. Przewodniczącym został wybrany Wojciech Gołąbek.

tys. cudzoziemcom. Powierzenie cudzoziemcowi nielegalnego wykonywania pracy stwierdzono podczas 728 kontroli. Odsetek nielegalnie zatrudnionych obcokrajowców wyniósł 11,4 proc., co przekłada się na 1,96 tys. osób pracujących na czarno. Rząd już w ubiegłym roku zapowiedział walkę z zatrudnianiem na czarno i wypłacaniem wynagrodzeń pod stołem, wskazując, że obowiązujące do tej pory przepisy nie chronią pracowników przed nadużyciami. Dlatego od stycznia br. weszły w życie nowe narzędzia prawno-podatkowe, które mają skłonić pracodawców do legalizacji zatrudnienia i wyjścia z szarej strefy. Jak wskazuje, nielegalne powierzenie wykonywania pracy jest w Polsce wykroczeniem zagrożonym grzywną od 1 do nawet 30 tys. zł. Dyrektor w GIP zauważa też, że wiele firm ma wkalkulowane w swój model biznesowy kary za nadużycia dotyczące legalności zatrudnienia. Z opublikowanego w zeszłym roku raportu Polskiego Instytutu Ekonomicznego wynika, że aż 1,4 mln pracowników w Polsce (12 proc. osób zatrudnionych na umowie o pracę) otrzymuje część wynagrodzenia pod stołem. Skala tego zjawiska jest największa w mikrofirmach, zatrudniających do dziesięciu pracowników, gdzie dotyczy to 31 proc. pracowników. Ogółem w ten sposób wypłacanych jest 6 proc. wynagrodzeń w polskiej gospodarce. W 2018 roku suma tego typu wypłat wyniosła 34 mld zł, a straty budżetu państwa z tego tytułu zostały oszacowane na 17 mld zł. Z badań PIE wynika również, że 57 proc. przedsiębiorców działających w drobnych usługach (m.in. gastronomia, zakwaterowanie, uroda) ocenia, że zjawisko płacenia pod stołem jest obecne w ich branży, ten odsetek był wysoki także w handlu i budownictwie.

KALENDARZ

2023

STYCZEŃ JANUARY

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd
52						1
1	2	3	4	5	6	7
2	9	10	11	12	13	14
3	16	17	18	19	20	21
4	23	24	25	26	27	28
5	30	31				

LUTY FEBRUARY

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd
5		1	2	3	4	5
6	6	7	8	9	10	11
7	13	14	15	16	17	18
8	20	21	22	23	24	25
9	27	28				

MARZEC MARCH

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd
9		1	2	3	4	5
10	6	7	8	9	10	11
11	13	14	15	16	17	18
12	20	21	22	23	24	25
13	27	28	29	30	31	

KWIECIEŃ APRIL

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd
13					1	2
14	3	4	5	6	7	8
15	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
17	24	25	26	27	28	29
						30

MAJ MAY

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd
18	1	2	3	4	5	6
19	8	9	10	11	12	13
20	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
22	29	30	31			

CZERWIEC JUNE

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd
22			1	2	3	4
23	5	6	7	8	9	10
24	12	13	14	15	16	17
25	19	20	21	22	23	24
26	26	27	28	29	30	

LIPIEC JULY

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd
26					1	2
27	3	4	5	6	7	8
28	10	11	12	13	14	15
29	17	18	19	20	21	22
30	24	25	26	27	28	29
31	31					

SIERPIEŃ AUGUST

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd
31	1	2	3	4	5	6
32	7	8	9	10	11	12
33	14	15	16	17	18	19
34	21	22	23	24	25	26
35	28	29	30	31		

WRZESIEŃ SEPTEMBER

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd
35				1	2	3
36	4	5	6	7	8	9
37	11	12	13	14	15	16
38	18	19	20	21	22	23
39	25	26	27	28	29	30

PAŹDZIERNIK OCTOBER

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd
39						1
40	2	3	4	5	6	7
41	9	10	11	12	13	14
42	16	17	18	19	20	21
43	23	24	25	26	27	28
44	30	31				

LISTOPAD NOVEMBER

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd
44		1	2	3	4	5
45	6	7	8	9	10	11
46	13	14	15	16	17	18
47	20	21	22	23	24	25
48	27	28	29	30		

GRUDZIEŃ DECEMBER

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd
48				1	2	3
49	4	5	6	7	8	9
50	11	12	13	14	15	16
51	18	19	20	21	22	23
52	25	26	27	28	29	30
						31

1 stycznia - Nowy Rok
6 stycznia - Trzech Króli
21 stycznia - Dzień Babci
22 stycznia - Dzień Dziadka
2 lutego - Matki Boskiej Gromnicznej
14 lutego - Walentynki
16 lutego - Tłusty Czwartek
21 lutego - Ostatki
22 lutego - Popielec
1 marca - Narodowy Dzień
Pamięci Żołnierzy Wyklętych
8 marca - Dzień Kobiet
10 marca - Dzień Mężczyzn
1 kwietnia - Prima Aprilis
2 kwietnia - Niedziela Palmowa

6 kwietnia - Wielki Czwartek
7 kwietnia - Wielki Piątek
8 kwietnia - Wielka Sobota
9-10 kwietnia - Święta Wielkanocne
22 kwietnia - Dzień Ziemi
1 maja - Święto Pracy
2 maja - Dzień Flagi
3 maja - Święto Konstytucji 3 Maja
26 maja - Dzień Matki
28 maja - Zielone Świątki
1 czerwca - Dzień Dziecka
8 czerwca - Boże Ciało
23 czerwca - Dzień Ojca
1 sierpnia - Narodowy Dzień Pamięci
Powstania Warszawskiego

15 sierpnia - Wniebowzięcie NMP
Święto Wojska Polskiego
31 sierpnia - Dzień Solidarności
i Wolności
30 września - Dzień Chłopaka
14 października - Dzień Nauczyciela
1 listopada - Wszystkich Świętych
2 listopada - Dzień Zaduszny
11 listopada - Święto Niepodległości
29 listopada - Andrzejki
4 grudnia - Barbórka
6 grudnia - Dzień św. Mikołaja
24 grudnia - Wigilia
25, 26 grudnia - Boże Narodzenia
31 grudnia - Sylwester

20 III - Astronomiczna wiosna
26 III - Zmiana czasu
21 VI - Astronomiczne lato
23 IX - Astronomiczna jesień
29 X - Zmiana czasu
22 XII - Astronomiczna zima

Niedziela handlowa:
29 stycznia, 2 i 30 kwietnia, 25 czerwca,
27 sierpnia, 17 i 24 grudnia

SOLIDARNOŚĆ
REGION ZIEMIA RADOMSKA

Zespoły problemowe - wew. 26
Kasa - wew. 27
Zespół prawa pracy/interwencji - wew. 28
Redakcja „Biuletynu” - wew. 29
Księgownia - wew. 30
Sekcje i Komisje Branżowe - wew. 31
Adresy i telefony:
Zarząd Regionu NSZZ „Solidarność” Ziemia Radomska
26-600 Radom ul. Traugutta 52
e-mail: solidar1@radom.net solidar2@radom.net
telefony: centrala/sekretariat 2R - 483623804 tel./fax: sekretariat - wew. 21;
przew. Zdzisław Maszkiewicz - wew. 23, 601662 287; skarbnik Maria Górską - 605140560
wiceprzew. Krzysztof Kośla - wew. 26, 722394343; wiceprzew. Andrzej Wojciecki - 607279893
Nasze konto: Zarząd Regionu NSZZ „Solidarność” Ziemia Radomska PEKAO S.A. II O/Radom 231240325911110000300031542